

**Cooperatives
de Treball**

10 mesures per cooperativitzar els municipis

**Propostes pel mandat
2023-2027**

Responent als reptes de la crisi econòmica i a les potencialitats de nous sectors socials, ecosocials, culturals i econòmics emergents, a Catalunya s'ha produït els darrers anys una nova onada de polítiques públiques de foment del cooperativisme i del conjunt de l'economia social i solidària (ESS). Tant en l'àmbit local com català, les administracions han apostat per intensificar les mesures de foment i promoció d'un tipus d'iniciatives socioeconòmiques basades en la propietat col·lectiva, la gestió democràtica, la limitació del lucre, l'arrelament territorial i el servei al bé comú. Des de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya (FCTC), encoratgem aquesta voluntat que, entre d'altres, té com a resultat l'increment del nombre de cooperatives constituïdes anualment, i animem a la seva consolidació, avaluació i continuïtat més enllà de cicles polítics conjunturals.

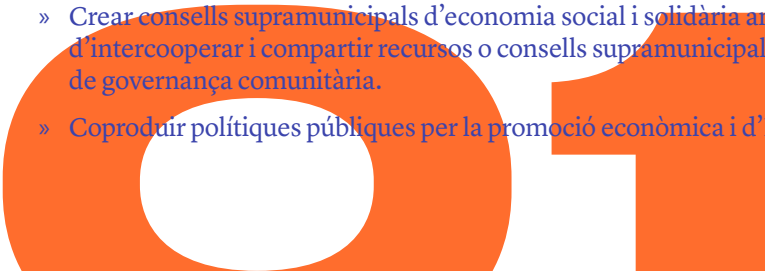
Des de les administracions locals ja s'entén el cooperativisme i l'economia social i solidària com a agents imprescindibles de democratització econòmica municipal i desenvolupament local transformador, a partir de la concertació pública-cooperativa-comunitària. Des de la Federació de Cooperatives de Treball ens comprometem, en la mesura de les nostres possibilitats, a participar amb altres actors econòmics (públics i privats, empresarials i comunitaris, polítics i sindicals, productius i reproductius) per coproduir, implementar i avaluar les polítiques municipals per una nova economia plural transformadora seguint el Pacte per una Economia per la Vida (AESCAT).

Proposem 10 mesures per cooperativitzar els municipis en forma de propostes concretes que vehiculin la nostra col·laboració.

El cooperativisme ha de ser un agent social i econòmic amb presència en el diàleg institucional i en els espais de decisió econòmica i laboral on s'impulsen polítiques de formació, ocupació, desenvolupament social i local i promoció econòmica general.

Cooperativisme: actor socioeconòmic per una economia plural

Proposem:

- » Incorporar el cooperativisme i el conjunt de l'economia social i solidària als espais de decisió de la política econòmica local.
 - » Crear consells municipals d'economia social i solidària o grups de treball on el conjunt de l'àmbit socioeconòmic cooperatiu proposi, supervisi i avalui polítiques públiques de promoció cooperativa i generi propostes de transició econòmica i ecològica del conjunt de l'economia local.
 - » Crear consells supramunicipals d'economia social i solidària amb l'objectiu d'intercooperar i compartir recursos o consells supramunicipals transversals i de governança comunitària.
 - » Coproduir polítiques públiques per la promoció econòmica i d'ESS.
-

Les cooperatives impulsen un canvi productiu des dels valors, la capacitat per generar riquesa col·lectiva, l'ocupació estable i la cohesió social. Impulsen un model transformador a partir de la participació, la sostenibilitat social i territorial i la no discriminació de les persones.

Promoció econòmica amb accent cooperatiu

Proposem:

- » Introduir l'opció de l'empresa cooperativa de forma transversal a les propostes formatives o als recursos de les agències de promoció econòmica local, dotant-les de pressupostos per a la creació d'empreses cooperatives i per a la sensibilització respecte al cooperativisme de prescriptores, gestories i assessories, col·legis professionals o personal de l'Administració dedicat a la creació d'empresa.
- » Facilitar eines, programes i ajuts econòmics específics per a aquells sectors socials amb més dificultats per accedir a la creació de cooperatives i a la incorporació de persones sòcies, específicament persones migrades, joves menors de 25 anys, dones i majors de 45 anys.

Els recursos públics són un patrimoni ciutadà que pot ser governat per xarxes de cooperatives, amb arrelament comunitari, local o comarcal, al servei del bé comú.

Equipaments municipals de gestió cooperativa i comunitària i per la transició energètica

Proposem:

- » Cedir a les cooperatives del territori la gestió de vivers d'empreses, obradors compartits per la transformació d'aliments, laboratoris tecnològics, espais de cotreball i oficines d'acompanyament a la creació i consolidació de cooperatives en els equipaments de promoció econòmica.
- » Activar projectes tractors i/o hubs que desenvolupin la recuperació d'espais i reactivació econòmica en els municipis.
- » Ampliar la cessió d'ús i la gestió cooperativa i comunitària a altres modalitats com espais-test, bancs de terres, naus industrials o sòl periurbà, agrícola i/o forestal.

- » Pel que fa a sòl qualificat com a habitatges amb protecció oficial (HPO), constituir un dret de superfície per part dels municipis en favor de les cooperatives d'habitatges en cessió d'ús, sense ànim de lucre, i que les taxes municipals reconeguin la seva funció social.
- » Fomentar la creació de cooperatives ciutadanes d'energia per gestionar les comunitats energètiques locals.
- » Impulsar convenis de cessió d'ús de cobertes i sol municipal per la implantació d'instal·lacions renovables gestionades per cooperatives. Fomentar la creació de projectes de transició energètica amb participació ciutadana vinculats a comunitats energètiques cooperatives ja que les comunitats energètiques faciliten un canvi de model energètic descentralitzat, democràtic i en mans de la ciutadania.

Des dels municipis, cal apostar per coproduir projectes de desenvolupament local transformador, a partir de la concertació pública-cooperativa-comunitària. La regeneració urbana, la dinamització rural i de barri, la rehabilitació d'edificis i equipaments, l'atenció i cura de les persones o la transició ecològica i energètica, poden comptar amb l'empresa cooperativa com a part activa del procés. Per fer possible aquest salt d'escala, les cooperatives requereixen accés a ajuts i finançament.

Desenvolupament local cooperatiu i finances ètiques

Proposem:

- » Promoure la complicitat de les finances cooperatives, ètiques i solidàries, mitjançant fons locals i instruments que millorin l'accés al finançament i a la capitalització de les cooperatives per a projectes d'impacte i transformació social.
- » Articular suport municipal perquè les cooperatives puguin accedir a subvencions i ajuts proposats des de diferents àmbits, des del local fins al de la Unió Europea.
- » Implantar instruments de monitoratge que permetin identificar la qualitat i quantitat de l'impacte del desenvolupament humà sobre el territori, la comunitat i l'economia.
- » La intercooperació entre els diferents municipis amb coherència bioregional i en funció dels reptes comuns (p.e.: mancomunar estructures d'ESS, finances ètiques i inversions, comunalització de l'aigua, comunitats energètiques...).

La creació de cooperatives a partir d'empreses transformades o que s'enfronten amb problemes de successió contribueix a la continuïtat de l'activitat econòmica i el manteniment de l'ocupació. A més, l'articulació del sector contribueix a dotar de dinamisme l'activitat econòmica local.

Continuïtat empresarial cooperativa i foment de la intercooperació

Proposem:

- » Promoure ajuts per a la transformació d'empreses i associacions en cooperatives.
- » Eliminar els obstacles que enfronten els processos de reconversió empresarial i relleu generacional per crear cooperatives. Específicament, crear un fons de garantia i recursos formatius i d'acompanyament per donar suport a les empreses en concurs de creditors amb voluntat de continuïtat sota el model cooperatiu.
- » Facilitar suport tècnic i econòmic a projectes que cerquin l'articulació i la intercooperació del cooperativisme local, tant en l'àmbit territorial (ecosistemes cooperatius locals, pols cooperatius) com sectorial, amb l'articulació de cadenes productives solidàries en sectors com l'alimentació, la cultura, les energies renovables o la mobilitat i logística sostenible.

Les cooperatives tenen un compromís efectiu amb la generació d'ocupació de qualitat, el desenvolupament local i l'impacte social.

Compra pública responsable i concertació publicosocial

Proposem:

- » Impulsar la compra pública socialment responsable que prioritzi les empreses cooperatives.
- » Pel que fa als serveis públics municipals, especialment aquells relacionats amb l'atenció a les persones, prioritzar la concertació publicsocial, entre l'administració local i les cooperatives d'iniciativa social i/o sense ànim de lucre.
- » Impulsar la municipalització de serveis públics i cedir-ne la gestió a cooperatives (com per exemple, el subministrament d'aigua).

Les cooperatives milloren la dimensió comercial local, alhora que són canals físics i digitals per a la difusió dels valors cooperatius.

Accés a l'economia local, suport a digitalització

Proposem:

- » Donar suport a l'organització de fires locals i comarcals d'economia social i solidària.
- » Introduir cooperatives en la dinamització dels mercats municipals.
- » Obrir els baixos comercials de protecció oficial per a empreses de l'economia social i solidària.
- » Cedir locals, espais i equipaments municipals per a que s'hi instal·lin iniciatives de l'economia social i solidària que puguin oferir productes i serveis.
- » Cooperativitzar l'oferta turística.
- » Donar suport a la creació de plataformes digitals cooperatives.

Un futur cooperatiu passa per incloure l'aprenentatge del cooperativisme en les diverses fases educatives.

Foment del cooperativisme en l'àmbit educatiu

Proposem:

- » Fomentar l'aprenentatge del cooperativisme a l'educació primària i secundària, mitjançant la creació de cooperatives d'alumnes i altres recursos promoguts pel moviment cooperatiu.
- » Consolidar i ampliar els postgraus i programes universitaris d'economia social i solidària, obrint borses municipals de beques per a estudiants per fomentar-ne la participació.
- » Afavorir la relació de l'ensenyament superior amb les empreses cooperatives per transferir coneixements als agents relacionats amb aquestes dos àmbits a partir de programes de pràctiques i borsa de treball, entre d'altres.

La recerca és imprescindible per sistematitzar l'important coneixement que genera la pròpia pràctica del cooperativisme i per generar nous coneixements. Desenvolupament de nous materials, productes o serveis, nous processos de treball i organització, així com noves cooperatives.

Recerca i desenvolupament cooperatiu

Proposem:

- » Impulsar l'R+DCoop des dels municipis catalans, juntament amb empreses cooperatives, federacions, ateneus cooperatius, comunalitats urbanes, i centres de recerca socials i universitaris, per tal de promoure intercanvis entre iniciatives cooperatives locals de diferents territoris, tant d'àmbit nacional com internacional, que generin coneixement compartit.

A més de les mesures que promoguin la transformació productiva i la democràcia econòmica dels municipis, facilitant la cooperativització de qualsevol de les activitats econòmiques existents i futures, cal impulsar-hi també la democratització de la reproducció social i les tasques de cura.

Economia feminista, migrant i diversa i democratització de les cures

Proposem:

- » Donar suport a programes per impulsar l'equitat de gènere, la creació de plans locals d'igualtat i el suport a la sostenibilitat col·lectiva des de la perspectiva de l'economia feminista i antiracista.
- » Impulsar la creació de cooperatives integrals del sector de les cures.
- » Donar suport a projectes cooperatius impulsats per a persones migrades i/o racialitzades.

10

Seguiu-nos a les xarxes socials:

 @coopstreball

 @coopstreball

 cooperativestreball

 @federaciocooperativestreball

 Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya

Impulsat per:

**Cooperatives
de Treball**

Promou:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

**economia
social**

Amb el finançament:

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ECONOMÍA SOCIAL

c

c

c

c

cooperativestrebball.coop